

ADVIES

Advies van het College voor geschillen medezeggenschap defensie aan de Commandant van de Landstrijdkrachten naar aanleiding van een verzoek om advies inzake een tussen:

de Medezeggenschapscommissie van de SDDC 598th Transportation Brigade.(hierna: de MC)

en

het Hoofd Sectie Bijzondere PersoneelsZaken (het juridisch bevoegd gezag hierna: het H-BPZ)

gerezen geschil over de toepassing van artikel 28 BMD in verband met de (mondelinge) beslissing van de Amerikaanse Landstrijdkrachten om de eenheid SDDC 598th Transportation Brigade (gedeeltelijk) van Capelle aan den IJssel naar Duitsland te verplaatsen.

Aard en inhoud van het geschil

Door de Amerikaanse ambassadrice is aan de Nederlandse Minister van Defensie meegedeeld dat de Amerikaanse Landstrijdkrachten voornemens zijn om volgend jaar een deel van de eenheid SDDC 598th Transportation Brigade te verplaatsen naar een nader te bepalen locatie in Duitsland.

De MC wil meer schriftelijke informatie over dit voorgenomen besluit (exacte inhoud, beweegredenen, alternatieven), teneinde haar positie in dit proces te kunnen bepalen. Zij beroept zich op artikel 28 BMD in verband met een mogelijke uitoefening van het adviesrecht ex artikel 29, eerste lid, BMD over de voorgenomen maatregel (en de inherente gevolgen) om de SDDC 598th Transportation Brigade (deels) te verplaatsen van Capelle aan den IJssel naar Duitsland. Het H-BPZ geeft aan dat hij niet over schriftelijke informatie beschikt.

Verloop van de procedure

Op 02 juli 2010 is een (voorlopig) huurcontract gesloten tussen IMCOM (vastgoed commando Amerikaanse Landmacht) en de gemeente Rotterdam. Doelstelling is om de eenheid SDDC 598th Transportation Brigade te verhuizen van Capelle aan den IJssel naar de Van Ghentkazerne in Rotterdam.

Tijdens de voorlichtingsbijeenkomst d.d. 27 april 2011 licht het H-BPZ het personeel van de eenheid in over het voornemen van de Amerikaanse Landstrijdkrachten om (een deel van de) de eenheid medio 2012 te verplaatsen van Capelle aan den IJssel naar Duitsland.

Bij e-mailbericht van 10 mei 2011 deelt de MC de Commandant 598th (feitelijk belast met het bevel over de eenheid) mee dat de medezeggenschap niet naar behoren is geïnformeerd over de voorgenomen verplaatsing van de eenheid naar Duitsland. De MC wil een schriftelijke voorgenomen maatregel en de daarbij behorende informatie (onderbouwing van deze beslissing) Daarna zou overleg conform het BMD moeten plaatsvinden

Tijdens de Overlegvergadering van 01 juni 2011 deelt de Commandant 598th. aan de MC mee dat de beslissing wel is genomen, maar niet geformaliseerd. Er is verder nog niets bekend (datum, locatie, welke functies gaan er over). Het in april informeren van het personeel was prematuur. De Cdt 598th vraagt de MC af te wachten tot meer bekend is.

In de periode 19-07-2011 tot en met 14 oktober 2011 vraagt de MC nog vijf keer tevergeefs om schriftelijke documenten en een implementatieplan.

Bij brief d.d. 22 september 2011 schrijft de Chief Real Estate Branch van het Department of Army aan de gemeente Rotterdam over het huurcontract grond Van Ghentkazerne. De ontbindende voorwaarde betreffende de overdracht van grond voor nieuwbouw voor de 598th Transportation Brigade is verlengd tot 30 november 2011.

Tijdens de overlegvergadering van 28 oktober 2011 vraagt de MC het H-BPZ opnieuw om relevante schriftelijke informatie. Het H-BPZ geeft wederom aan dat die er niet is. Hij zegt toe dat hij de MC naar behoren zal informeren zodra hij zelf over de informatie beschikt. De MC meent dat het H-BPZ zelf initiatieven moet ontplooiën om de gevraagde gegevens te verkrijgen. Het H-BPZ geeft hierop aan dat hij dat niet zal doen, omdat hij slechts geïnteresseerd is in het formele besluit van de Amerikaanse Defensieorganisatie. Dan kan het Nederlandse bevoegde gezag vervolgens zijn eigen (uitvoerende) beslissingen nemen (reorganisatie, uitstroom e.d.).

Bij brief d.d. 08 november 2011, ontvangen op 09 november 2011, legt de MC het geschil als spoedgeschil ter beoordeling voor aan het College.

Het secretariaat vraagt de reactie van het H-BPZ op (10 november 2011).

De reactie van het H-BPZ dateert van 16 november 2011.

De voorzitter van het College beslist op 22 november 2011 dat het geschil zal worden behandeld met in achtneming van de reguliere geschillenprocedure, omdat naar zijn oordeel niet aannemelijk is gemaakt dat sprake is van een spoedeisend belang dat vereist dat de spoedprocedure moet worden toegepast.

Standpunt van partijen

Standpunt van de MC

De MC is van mening dat het H-BPZ schriftelijke informatie moet overleggen met betrekking tot de exacte inhoud van het besluit tot verhuizing van (een deel van) de eenheid naar Duitsland, inclusief de beweegredenen en de achtergrondinformatie die hebben geleid tot de totstandkoming van dit besluit. De MC heeft deze informatie nodig om te kunnen beoordelen welke rol zij zelf in dat proces heeft en op welk moment zij haar invloed kan doen gelden. Kortom de informatie is noodzakelijk voor het functioneren van de MC op grond van het BMD.

Standpunt van het H-BPZ

Het voornemen om een (groot) deel van de eenheid ter verplaatsen naar Duitsland is in algemene zin vanuit de US Ambassade gecommuniceerd met de Minister van Defensie. Ondanks herhaald verzoek van het Ministerie van Defensie is tot op heden geen aanvullende informatie ontvangen van de Amerikaanse Defensieorganisatie. Zodra die gegevens er zijn zal conform de regelgeving (BMD) de MC worden geïnformeerd. Op dit moment beschikt het H-BPZ niet over relevante schriftelijke informatie.

Behandeling ter zitting

Partijen zijn in de gelegenheid gesteld hun standpunten nader toe te lichten op de zitting van 09 december 2011. Van deze behandeling ter zitting is een verslag gemaakt, dat hier als ingelast dient te worden beschouwd.

Overwegingen van het College

Het College stelt allereerst vast dat door de Minister van Defensie geen besluit is genomen als bedoeld in artikel 2a van het BMD. Dit betekent dat het BMD formeel van toepassing is op de eenheid SDDC 598th Transportation Brigade.

Voorts is van belang dat door partijen bij dit geschil is aangegeven dat zij van mening zijn dat in de gegeven situatie, waarin sprake is van een eenheid waarin de bondgenootschappelijke strijdkrachten samenwerken, het BMD in materieel opzicht maximaal moet worden ingevuld.

De MC beroept zich op haar informatierecht als bedoeld in artikel 28 BMD ten aanzien van het in april 2011 tijdens de voorlichtingsdag door het H-BPZ toegelichte (destijds aangemerkt als) besluit (inmiddels aangemerkt als)/voornemen van de Amerikaanse bevoegde autoriteit om de SDDC 598th Transportation Brigade (grotendeels) te verplaatsen van Capelle aan den IJssel naar Duitsland. Dit aangekondigde, Amerikaanse besluit heeft (rechtspositionele) personele gevolgen voor een groot deel van het personeel van de eenheid. De Nederlandse werkgever, het Ministerie van Defensie, van in het totaal 86 personeelsleden van deze eenheid zal deze gevolgen van de beslissing van de Amerikaanse autoriteit moeten regelen.

De MC meent dat het H-BPZ onvoldoende inspanning verricht om aan relevante informatie te komen, terwijl het H-PBZ daarentegen meent dat hij het mogelijke heeft gedaan, maar helaas geen resultaat heeft bereikt.

Het College merkt op dat een goede toepassing van artikel 28 van het BMD met zich brengt dat de MC tijdig en zo volledig mogelijk, desgevraagd ook schriftelijk, moet worden geïnformeerd. Dit is van belang omdat de MC zich een goed beeld moet kunnen vormen van de aangelegenheid waarover informatie wordt gevraagd, zodat zij kan beoordelen of, en zo ja op welk moment, aan de medezeggenschap een rol op grond van het BMD is toebedeeld. Zeker in de constellatie waarin de eenheid zich bevindt, te weten de bondgenootschappelijke samenwerking, is het verstrekken van volledige informatie cruciaal, omdat volstrekt helder moet worden welke autoriteit (de Amerikaanse dan wel de Nederlandse) beslissingen neemt en welke motieven daaraan ten grondslag liggen. Alleen dan kan de MC beoordelen hoe ver haar polsstok reikt. Immers, het uitoefenen van medezeggenschapsrechten die door het BMD aan de MC zijn toegekend, zoals het recht op overleg en het uitoefenen van de adviesbevoegdheid, heeft uitsluitend betrekking op aangelegenheden die binnen het gezagsbereik liggen van de Nederlandse Defensiewerkgever.

Ten aanzien van het tijdig informeren wijst het College er op dat het H-BPZ in gebreke is gebleken voor zover het gaat om het tijdstip waarop hij de MC in kennis had behoren te stellen van de op handen zijnde verplaatsing. Weliswaar heeft het H-BPZ gemotiveerd waarom naar zijn oordeel de MC niet voorafgaande aan de personeelsbijeenkomst d.d. 27 april 2011 kon worden ingelicht, doch het College is van mening dat deze argumenten geen hout snijden. Zoals door de MC ter zitting terecht is opgemerkt, het H-BPZ had ten minste voorafgaand aan die bijeenkomst telefonisch contact met (de voorzitter van) de MC kunnen opnemen over de kwestie. Er was immers ook tijd en gelegenheid om contact op te nemen met de vakorganisaties, dus dit had eveneens kunnen geschieden ten aanzien van de MC.

De MC heeft desgevraagd aan het College toegelicht dat zij wil beschikken over het beleidsvoornemen (door de MC de matrix genoemd) zodat de overwegingen waarom wordt gekozen voor verplaatsing naar Duitsland en de verwerping van alternatieve oplossingen kenbaar worden. Met de overlegging van deze informatie verwacht de MC ook antwoord op de vraag te krijgen of sprake is van een politiek dan wel een bestuurlijk Amerikaans besluit.

Het College meent dat de MC terecht om deze informatie vraagt. Zoals hiervoor reeds is aangegeven, dient de MC te kunnen beoordelen wie welke beslissing in dit dossier neemt, zodat de rol van de MC op basis van deze informatie verder kan worden ingevuld.

Het College is van oordeel dat het H-BPZ niet kan volstaan met de door hem gedane mededelingen dat additionele informatie niet beschikbaar is. Hij moet trachten meer duidelijkheid te krijgen. Dit klemt des te meer omdat ten tijde van de behandeling van het geschil door het College inmiddels niet meer duidelijk is of nog steeds sprake is van een informeel dan wel formeel besluit tot verplaatsing van de Amerikaanse autoriteit (stand april 2011) dan wel van op handen zijnde besluitvorming over mogelijke verplaatsing (stand november 2011). De duidelijkheid moet allereerst zijn gericht op de beantwoording van de vraag wat het besluit precies inhoudt: wordt er verplaatst, met ingang van wanneer en waar naar toe? Welke functies en hoeveel personeelsleden kunnen er mee? Welke argumentatie ligt er aan dit besluit ten grondslag? Welke keuzemogelijkheden zijn er eventueel?

Indien en zodra dit duidelijk is, kan vervolgens worden vastgesteld wat de positie is van het personeel dat in Nederland blijft dan wel mee gaat naar een nieuwe (buitenlandse) locatie en welke maatregelen de Nederlandse werkgever dan exact moet gaan treffen.

De afbakening van de bevoegdheden tussen de beide autoriteiten en de rol van de MC in dit totale proces en het moment waarop de MC die rol gaat vervullen, kan dan pas naar behoren worden vastgesteld.

Naar de stellige overtuiging van het College dient het H-BPZ alle kanalen te gebruiken om de noodzakelijke gegevens beschikbaar te krijgen. Daartoe behoort –naast het voeren van het gebruikelijke mondelinge overleg op de diverse niveaus- ook het instrument van het schriftelijk om informatie vragen in de lijn (bestuurlijk, aan en/of via DAB) aan de Amerikaanse Defensieorganisatie (Pentagon), het vragen om schriftelijke informatie via politieke kanalen (op ministerieel en/of ambassade niveau), het benutten van contacten via Defensie Attachés en Militaire Attachés. De inlichtingen zijn cruciaal voor het nemen van verdere beslissingen door de Nederlandse Defensiewerkgever.

In het verlengde van het voormelde is het College tevens van mening dat het H-BPZ zich dient in te spannen om een kopie van de brief van de IMCOM aan B&W van de gemeente Rotterdam, waarin wordt verzocht om te wachten met het bouwen op de locatie bij de Van Ghentkazerne, aan de MC over te leggen.

Het College wijst er op dat, zolang en geen duidelijkheid is over de exacte inhoud van het besluit tot verplaatsing, het voeren van het overleg en het geven van een advies al dan niet met toepassing met het overeenstemmingsvereiste over de verdere invulling van de rol van de MC op basis van het BMD niet mogelijk is. Evenmin is het College gebleken dat de Nederlandse Defensie werkgever op dit moment al concrete voorgenomen maatregelen in de zin van artikel 29 BMD heeft genomen, zodat aan het adviesrecht van de MC niet tekort gedaan is.

Het College volstaat in dit verband met het plaatsen van de volgende, algemene opmerkingen. Ingeval daadwerkelijk door de Amerikaanse autoriteit is/ wordt besloten tot (gedeeltelijke)verplaatsing van de SDDC 598th Transportation Brigade naar Duitsland, dan is dat besluit als zodanig niet adviesplichtig als bedoeld in artikel 29 lid 1 BMD, dus gekoppeld aan het overeenstemmingsvereiste, omdat het niet is/wordt genomen door de Nederlandse Defensiewerkgever. Zo'n besluit, ongeacht of dat op politiek niveau dan wel op het niveau van het Pentagon is/wordt genomen valt niet binnen het bereik van het BMD, omdat het niet binnen het gezagsregime van de Nederlandse Defensiewerkgever valt.

Uitsluitend de (uitvoerende) maatregelen die worden genomen door de Nederlandse Defensiewerkgever om de gevolgen voor het bij deze werkgever in dienst zijnde personeel te regelen vallen dan binnen het bereik van het BMD.

Op grond van artikel 28, tweede lid, BMD dient het H-BPZ twee keer per jaar schriftelijk inzicht te geven in toekomstige ontwikkelingen (het toekomstige functioneren van de eenheid). Ook op grond van deze bepaling dienen relevante gegevens schriftelijk te worden overgelegd aan de MC.

Samengevat komt het College tot het oordeel dat de MC terecht een beroep op artikel 28 BMD doet omdat de MC moet kunnen bepalen welke rol zij in het proces van de verplaatsing kan spelen en op welk moment. Het H-BPZ moet er alles aan doen om de gevraagde inlichtingen te verkrijgen en ter beschikking te stellen.

Over welke aspecten van de verplaatsing de MC haar adviesrecht kan uitoefenen is nu nog niet duidelijk, zij het dat een Amerikaans besluit tot verplaatsing als zodanig in ieder geval niet onder de werkingssfeer van het BMD valt.

Advies

Het College adviseert de Commandant der Landstrijdkrachten te beslissen dat het bevoegd gezag alle inspanningen verricht om de door de MC gevraagde inlichtingen over de verplaatsing van (een groot deel van) de eenheid SDDC 598th Transportation Brigade naar Duitsland te verkrijgen. Dit impliceert ook dat gebruik wordt gemaakt van de mogelijkheid om schriftelijk informatie op te vragen op de diverse overleg- en beslisniveau's.

10 januari 2012